

Asia: VN/25102/2023

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida Lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite 1), sen säännökohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta Lupa- ja valvontavirastosta (liite 6) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännökohtaisiin perusteluihin. Kommentit Lupa- ja valvontavirastoa koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä. Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Mittauslaitelain valvonta:

Mittauslaitelain valvontatehtävät olisivat 3 §:n mukaisia muita Lupa- ja valvontavirastolle erikseen säädettyjä tehtäviä. Näitä tehtäviä hoitaisi viraston hallinto-osasto (asetusluonnos Lupa- ja valvontavirastosta, 1 §).

Tukes pitää tärkeänä, että mittauslaitelain valvontaan osoitetaan Lupa- ja valvontavirastossa selkeät vastuutahot ja riittävät resurssit. Jotta uusi virasto pystyy hoitamaan mittauslaitelakiin perustuvan lakisäateisen valvontatehtävän, henkilöstön riittävä osaaminen on varmistettava. Valvontaa tekevän henkilöstön osaamisesta ja sen kehittämisestä on pidettävä huolta uudessa virastossa etenkin, jos osa aiemmin valvontaa tehneestä henkilöstöstä siirtyy Kilpailu- ja kuluttajavirastoon.

Mittausten oikeellisuudella ja luotettavuudella on merkittävä taloudellinen vaikutus kuluttajille ja toiminnanharjoittajalle sekä verotulojen kautta yhteiskunnalle.

EU:n akkuasetuksen valvonta:

EU:n akkuasetuksen (2023/1542) VII luvussa säädetään talouden toimijoiden velvollisuuksista, jotka koskevat asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikkoja. Talouden toimijoiden velvoitteet tulevat voimaan 18.8.2025 (48 artikla). Velvollisuudet ovat uusia, eikä niitä ole siten aikaisemmin valvottu.

EU:n akkuasetuksen kansallinen täytäntöönpano toteutetaan vaiheittain. Markkinavalvonnan kansallista järjestämistä koskeva jätelain muutosehdotus oli lausunnolla huhtikuussa 2024 (VN/2195/2023). Lausunnolla olleen hallituksen esityksen luonnoksen mukaan Tukes toimisi akkuasetuksen mukaisena markkinavalvontaviranomaisena. Luonnoksessa todetaan, että ”Myöhemmin selvitettäisiin asianmukaisen huolellisuuden valvontatehtävän siirtämismahdollisuutta uuteen valmistelussa olevaan lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä hoitavaan monialaiseen valtakunnalliseen virastoon” (24 a §:n perustelut, s. 11).

Tukes kannattaa luonnoksessa esiin tuotua toimintamallia, jonka mukaan uusi Lupa- ja valvontavirasto valvoisi jatkossa asianmukaisen huolellisuusvelvoitteen noudattamista.

Lausunnolla olleessa hallituksen esityksen luonnoksessa todetaan ”Komissio on arvioinut akkujen kysynnän 14-kertaistuvan vuodesta 2018 vuoteen 2030 (4.1.4 Ympäristö- ja yhteiskunnalliset vaikutukset). Akkuja koskevan lainsäädännön velvoitteilla on tulevaisuudessa yhä korostuneempi yhteiskunnallinen merkitys. Huolellisuusvelvoitteen valvontatehtävän kansallisessa järjestämisessä on siten otettava huomioon, että valvonta osoitetaan taholle, jolla on siihen paras osaaminen.

Luku 2 Organisaatio (4 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

Tukes esittää, että olisi hyvä huolehtia siitä, että Lupa- ja valvontavirasto pystyy tehokkaasti yhdistämään mittauslaitteiden käytön valvonnan muuhun valvontatyöhön.

Ehdotuksen mukaan Lupa- ja valvontaviraston sosiaali- ja terveysalan osasto hoitaisi alkoholihallinnon valvontatehtäviä ja hallinto-osasto hoitaisi mittauslaitelain valvontatehtäviä. Tukes pitää tarkoituksenmukaisena, että anniskelumittausten valvonta alkoholivalvonnan yhteydessä voisi jatkua myös Lupa- ja valvontavirastossa.

Aluehallintovirastot valvovat nykyisin vähittäiskaupan vaakoja ja polttonestemittareita kilpailu- ja kuluttajahallinnon tekemän valvonnan (esim. hintamerkintöjen valvonnan) yhteydessä. Kahden toimialan valvonta samalla tarkastuskäynnillä on ollut kustannustehokasta ja asiakasystävällistä. Koska kilpailu- ja kuluttajahallinnon tehtävät siirtyisivät aluehallintouudistuksen yhteydessä aluehallintovirastoilta Kilpailu- ja kuluttajavirastoon, ei mittauslaitteiden käytön valvontaa todennäköisesti voisi enää tehdä kilpailu- ja kuluttaja-asioiden valvonnan yhteydessä. Tukes pitää tätä uudistuksen epäkohtana.

Jatkossa Tukes tulee kehittämään mittauslaitteiden käytön valvontamenettelyjä yhdessä Lupa- ja valvontaviraston kanssa. Sen jälkeen, kun valvonta on organisoitu uudelleen, voidaan tarkastella

tarkemmin, miten mittauslaitteiden käyttöä käytännössä jatkossa valvotaan. Esimerkiksi dokumenttivalvontaa, neuvovia kohdekäyntejä sekä kohdennettuihin valvontaprojekteihin perustuvaa valvontaa voidaan kehittää yhteistyössä Tukesin ja uuden viraston kanssa.

Myös mittauslaitteiden käytön valvonnan rekisterin (Mittava-rekisteri) käyttöä valvontahavaintojen kirjaukseen voidaan jatkaa. Valvonnan kohdentamista voidaan rekisterin avulla kehittää edelleen.

Luku 3 Johtaminen (5-8 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Ohjaus (9-12 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Viraston erinäisiä tehtäviä koskevat säännökset (13-16 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Virkojen täyttäminen ja erityiset kelpoisuusvaatimukset (17-21 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (22-29 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 8 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (30-36 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta

Kommenttinne asetuksesta

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaa lakiehdotusta (liite 2) ja sen säännöskohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta (liite 7) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin. Kommentit elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä sekä muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Elinvoimakeskuksia koskevat yleiset säännökset (1-5 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Elinvoimakeskusten ohjaus ja johtaminen (6-12 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat säännökset (13-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Lakiehdotuksen 13.2 §:n 8 kohdan mukaan KEHA-keskus hoitaa muita kuin momentin edellisissä kohdissa tarkoitettuja erikseen säädettyjä tehtäviä sekä työ- ja elinkeinoministeriön määrittämiä tehtäviä. Tehtäviä on tarkennettu asetuksella. Lakiehdotuksen 27 §:n siirtymäsäännöksen mukaan voimassa olevat sopimukset ja sitoumukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät uudessa laissa tarkoitetulle KEHA-keskukselle.

Tukes hyödyntää tällä hetkellä KEHA-keskuksen tuottamia palveluja seuraavasti:

- KEHA-keskus tuottaa Tukesille sähköisen asiointin kehitys- ja ylläpitopalveluja. Sähköiseen asiointialustaan sisältyy Tukesin sähköisiä lomakkeita tällä hetkellä yli 30 kappaletta. Lomakkeita käyttävät Tukesin asiakkaat. Alustalla olevat palvelut liittyvät vahvasti eri viranomaisten yhden luokun hankkeiden kehittämiseen.

- KEHA-keskus tuottaa Tukesille sähköiseen asiointialustaan ja Tukesin tietojärjestelmien väliseen tiedonsiirtoon liittyvän integraatioalustan kehitys- ja ylläpitopalveluja. Tämä palvelu on olennainen osa Tukesin sähköistä asiointia.

- KEHA-keskus tuottaa Tukesille asiakastietovarannon Y-ATV ja CRM-järjestelmän ylläpitopalveluja. Asiakastietovarannon asiakastietoja käyttävät Tukesin tietojärjestelmät ja sähköinen asiointialusta. Tällä varmistetaan asiakastietojen yhtenäisyys.

- Tukes käyttää mittauslaitteiden käytön valvonnan asianhallintaan KEHA-keskuksen ylläpitämää USPAA. USPAssa käsitellään vuosittain noin 200 tapausta.

- KEHA-keskus tuottaa Tukesille mittauslaiterekisterin (Mittava-rekisteri) kehitys- ja ylläpitopalveluja. Mittava-rekisteri on tärkeä osa mittauslaittevalvontaa. Rekisteriä käyttävät pääsääntöisesti aluehallintovirastojen tarkastajat. Mittava-rekisteriin on kertynyt valvontatietoja vuodesta 2017 alkaen. Tällä hetkellä Tukes on resursoinut rekisterin tekniseen ylläpitoon 2 htp/kk eli 12 360 €/v.

Mittava-rekisterin tiedoista kertyy erilaista tilastotietoa, jota Tukes ja aluehallintovirastot voivat käyttää raportoinnissa ja tehtävien suunnittelussa. Rekisterin avulla tarkastajat voivat seurata, missä muut tarkastajat ovat tehneet tarkastuskäyntejä ja käyttää aikaisempia tarkastustietoja valvontakäyntien suunnittelussa. Kertyneet valvontahavainnot helpottavat riskiperusteisten valvontakäyntien suunnittelua.

KEHA-keskuksen tuottamien digitaalisten palvelujen säilyttäminen on Tukesin toiminnan kannalta elintärkeää. Tukesin digitaaliset palvelut asiakkaille perustuvat monelta osin KEHA-keskuksen palveluihin. KEHA-keskuksen resurssit ovat olleet huomattavasti laajemmat, kuin Tukesin omat resurssit. Tukesin on ollut kustannustehokkaampaa hyödyntää jo olemassa olevia KEHA-keskuksen valmiita palveluja, kuin kehittää ja ylläpitää omia vastaavia palveluja. Tukes haluaa jatkossakin hyödyntää KEHA-keskuksen tuottamia palveluja ja kehittää niitä yhdessä KEHA-keskuksen kanssa.

Elinkeinoelämän kannalta on tarkoituksenmukaista, että sähköiseen asiointiin liittyviä palveluja on tarjolla samasta paikasta, koska samoja yrityksiä on eri virastojen asiakkaina. On myös elinkeinoelämän etu, että palveluja rakennetaan samoilla periaatteilla ja yhdenmukaisesti.

Tukes katsoo, että valtiontalouden näkökulmasta on tehokasta, jos KEHA-keskuksen tuottamat palvelut ja yhteistyö muiden organisaatioiden kanssa ovat mahdollisia myös aluehallintouudistuksen jälkeen ja että tähän osoitetaan KEHA-keskuksessa tarpeelliset resurssit.

Edellä mainitut perusteet tukisivat osaltaan digitalisaation esteiden purkamisen tavoitteita (Digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden esteiden purkamisen hanke, VM097:00/2024).

Jos aluehallintouudistuksen takia on välttämätöntä tehdä muutoksia KEHA-keskuksen nykyisiin ylläpitämiin, Tukesin käyttämiin rekistereihin ja sähköisen asioinnin palveluihin (kuten Mittava-rekisteri ja USPA), tulisi näiden muutosten toteuttamista varten osoittaa Tukesille tarpeelliset henkilöresurssit ja rahoitus.

KEHA-keskuksen tuottamien palveluiden jatkumisen lisäksi Tukes pitää tärkeänä, että KEHA-keskuksen Tukesille tuottamien palvelujen lainsäädäntöperusta on selkeä. Tukes katsoo, että Tukesin ja KEHA-keskuksen välisen nykyisen järjestelyn lainsäädäntöperustan tulisi olla selvempi. Järjestelyä koskevien sopimusten ja sitoumusten tulee perustua nykyistä vahvemmin lainsäädäntöön.

Luku 4 Elinvoimakeskusta sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat erinäiset säännökset (20-25 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (27-30 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

1 § Elinvoimakeskusten nimet, toimialueet ja päätoimipaikat

Kommenttinne tästä pykälästä

-

2 § Elinvoimakeskusten organisaatio

Kommenttinne tästä pykälästä

-

3-13 § Elinvoimakeskusten toimialueet eräissä tehtävissä (keskitetyt tehtävät)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Muut mahdolliset huomiot asetuksesta

Kommenttinne

-

Kohta 3. Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite3) ja sen säännöskohtaisia perusteluja sekä sen yleisperusteluita ja muita lukuja hallituksen esityksessä liittyen Ahvenanmaan valtionvirastoon (liite 4) vastaaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihinKommentit yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä B osuuteen.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Luku 2 Ahvenanmaan valtionviraston ohjaus (5-6 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (7-11 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Erinäiset säännökset (12-14 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

B HALLITUKSEN ESITYSLUONNOSTA KOSKEVAT MUUT MAHDOLLISET HUOMIOT

Onko teillä kommentoitavaa B osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä C osuuteen.

Kyllä (vastauskenttä aukeaa, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta.

Esitysluonnoksen kohdassa 2.1.1.4 on kuvattu nykytilaa Tukesin osalta. Kuvaus pohjautuu lakiin Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta (1261/2010). Laissa osa Tukesin tehtävistä on kuvattu yleisellä tasolla ja osa on mainittu yksityiskohtaisemmin. Erikseen on mainittu mm. tehtävät, jotka liittyvät malminetsintään ja kaivostoimintaan.

Johdonmukaisuuden vuoksi voisi esitysluonnoksen tässä kohdassa nostaa Tukesin tehtävistä erikseen esiin ne, jotka kytkeytyvät valtion aluehallintouudistukseen (mittauslaittevalvonta sekä kaivoslain ja kemikaaliturvallisuuslain mukaiset luvat). Siten esityksen tässä kohdassa olisi hyvä mainita erikseen myös viranomaistehtävät, jotka liittyvät kemikaaliturvallisuuslakiin (laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005). Tukesin myöntämiä kaivoslain ja kemikaaliturvallisuuslain mukaisia lupia koskee laki eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta (764/2019).

Esitysluonnoksen kohdassa 2.1.1.4 on lueteltu ministeriöt, jotka ohjaavat Tukesin toimintaa toimialallaan. Luettelosta puuttuu sisäministeriö.

C HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEN SISÄLTÄMÄT MUUT LAKIEHDOTUKSET, JOILLA TOTEUTETAAN UUDISTUKSEN EDELLYTTÄMÄT TEHTÄVÄSIIRROT LUPA- JA VALVONTAVIRASTOLLE, ELINVOIMAKESKUKSILLE, KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSELLE SEKÄ MUILLE VIRASTOILLE

Onko teillä kommentoitavaa C osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä D osuuteen.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.1

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Oikeusministeriö, 39 lakiehdotusta, luku 7.2

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sisäministeriö, 10 lakiehdotusta, luku 7.3

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.4

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Valtiovarainministeriö, 18 lakiehdotusta, luku 7.5

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 24 lakiehdotusta, luku 7.6

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 68 lakiehdotusta, luku 7.7

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 7.8

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 31 lakiehdotusta, luku 7.9

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

Tukesin kommentti koskee mittauslaitelain 34 §:n 1 momenttia.

Ehdotetun mittauslaitelain muutoksen jälkeen mittauslaitelain valvontaviranomaisia olisivat Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Lupa- ja valvontavirasto ja Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto. Tukesin tehtävänä säilyisi valvontaviranomaisten toiminnan ohjaus ja yhtenäistäminen.

Tukesin ja Ahvenanmaan valtionviraston osalta ehdotus ei toisi muutoksia nykyiseen valvontavastuuseen.

Lupa- ja valvontavirasto olisi mittauslaitelain valvontaviranomaisena uusi organisaatio. Mittauslaitteiden valvonta olisi yksi sen tehtävistä.

Lupa- ja valvontavirasto toimisi valtakunnallisesti ja sillä olisi laaja toimipaikkaverkosto. Tukes pitää hyvänä, että mittauslaitelain valvonta säilyy alueellisten valvontaviranomaisten tehtävänä. Kuten hallituksen esityksen luonnoksessa todetaan, kattavan alueellisen toimipaikkaverkon tarpeellisuus korostuu tehtävissä, jotka edellyttävät paikan päällä tehtävää tarkastustoimintaa (lausuntopyynnön liite 4, s. 110).

Tukes katsoo, että mittauslaitelain valvontatehtävät edellyttävät alueellista läsnäoloa. Alueellinen tuntemus on edellytys sille, että valvontaa voidaan paremmin kohdentaa riskiperusteisesti. Kun mittauslaitelain valvontatehtävät säilyvät alueellisilla viranomaisilla, tarkoituksenmukainen tehtäväjako Tukesin ja muiden valvontaviranomaisten välillä on mahdollista.

Tukesin tehtävä valvontaviranomaisten toiminnan ohjauksessa ja yhtenäistämässä on tarpeen säilyttää myös aluehallintouudistuksen jälkeen. Lupa- ja valvontaviraston tehtävien uudelleen järjestämisessä ja organisoinnissa tulee ottaa huomioon mittauslaitelain valvontatehtävät ja niiden resurssointi muutosvaiheen jälkeen. Tehtävien järjestäminen, organisointi ja resurssointi vaikuttavat siihen, miten Tukes pystyy ohjaamaan ja yhtenäistämään valvontaviranomaisten toimintaa.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, 52 lakiehdotusta, luku 7.10

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Ympäristöministeriö, 25 lakiehdotusta, luku 7.11

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

D TIIVISTELMÄ LAUSUNNON PÄÄHUOMIOISTA

Pyydämme esittämään lausunnon päähuomiot tässä tiivistetysti (suositus enintään 4500 merkkiä)

Jotta uusi Lupa- ja valvontavirasto pystyy hoitamaan mittauslaitelakiin perustuvan lakisääteisen valvontatehtävän, henkilöstön osaaminen on varmistettava, tehtävään on varattava riittävät resurssit ja osoitettava selkeät vastuutahot. Mittauslaitelain valvontatehtävät edellyttävät alueellista läsnäoloa, joten on hyvä, että mittauslaitelain valvonta säilyy alueellisten valvontaviranomaisten tehtävänä. Jatkossakin olisi tarkoituksenmukaista, että anniskelumittausten valvontaa tehtäisiin alkoholivalvonnan yhteydessä.

Uudistuksessa tulisi ottaa huomioon EU:n akkuasetuksessa säädetyn asianmukaisen huolellisuusveloitteen valvonta, joka on uusi tehtävä. Keväällä 2024 lausunolla olleessa hallituksen esityksen luonnoksessa (VN/2195/2023) todetaan mm. seuraavasti: ”Myöhemmin selvitettäisiin asianmukaisen huolellisuuden valvontatehtävän siirtämismahdollisuutta uuteen valmistelussa olevaan lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä hoitavaan monialaiseen valtakunnalliseen virastoon”. Tukes kannattaa luonnoksessa esiin tuotua toimintamallia, jonka mukaan uusi Lupa- ja valvontavirasto valvoisi jatkossa asianmukaisen huolellisuusveloitteen noudattamista.

KEHA-keskuksen tuottamien digitaalisten palvelujen säilyttäminen on Tukesin toiminnan kannalta olennaista. Tukesin digitaaliset palvelut asiakkaille perustuvat monelta osin KEHA-keskuksen palveluihin, mikä on myös kustannustehokasta. KEHA-keskuksen tuottamien palveluiden jatkumisen lisäksi on tärkeää, että palveluiden tuottaminen perustuu selkeästi lainsäädäntöön. Jos aluehallintouudistuksen takia on välttämätöntä tehdä muutoksia Tukesin käyttämiin sähköisiin palveluihin tai rekistereihin, näiden muutosten toteuttamista varten tulisi osoittaa Tukesille tarpeelliset henkilöresurssit ja rahoitus.

Kutilainen Annika
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Karjalainen Sanna-Mari
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes